

СЪВЕТ ЗА ПАРТНЬОРСТВО КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ПРОТОКОЛ № 03

от заседание на Съвета за партньорство към ВСС,

проведено на 24.11.2023 г.

Днес, 24 ноември 2023 г., петък, от 10.00 ч. в зала 312, ет. 3 в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, и паралелно с видеоконферентна връзка се проведе заседание на Съвета за партньорство към ВСС.

На заседанието присъстват:

Вероника Имова – съпредседател, член на Висшия съдебен съвет

Даниела Ангелова – съпредседател, представител на Асоциацията на прокурорите в България

Членове на Съвета за партньорство към ВСС:

Евгени Иванов - член на ВСС

Стефан Петров - член на ВСС (онлайн)

Радина Карамфилова - Десподска – представител на Асоциация на българските административни съдии (онлайн);

Николай Кръстев – представител на Камарата на следователите в България (онлайн).

Не присъстват, редовно уведомени:

Ангелина Лазарова – съдия в Апелативен съд гр. Варна, която в изпратен до Съвета за партньорство имейл уведомява, че е възникнала обективна невъзможност да вземе участие в заседанието, поради което е налице уважителна причина за nepřисъствието ѝ в заседанието;

Татяна Жилова – председател на Съюза на съдиите в България, уведомена с изпратени имейли от 02.11.2023г., както и с напомнителен имейл от 21.11.2023г. за датата на заседанието. Не е постъпило уведомление от

председателя на ССБ, при невъзможност да участва лично да бъде упълномощен представител на организацията, съгласно чл.14, ал. 2 от Наредба № 8 от 08.11.2018г. за организацията и дейността на Съвета за партньорство към ВСС.

В заседанието участва и като гост Екатерина Тодорова - държавен експерт в отдел „Сътрудничество по гражданскоправни въпроси“ Дирекция "Международно правно сътрудничество и европейски въпроси" при Министерство на правосъдието, с презентация по темата.

От администрацията на ВСС:

Даниела Петкова – старши експерт АО в дирекция „ЧРАОКИ“.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. “ Европейската Комисия за ефективност на правосъдието (СЕРЕJ) при Комитета на министрите на Съвета на Европа - дейност и инструменти, предназначени за подобряване качеството и ефективността на правосъдието в европейските съдебни системи.”

ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА: Добър ден, уважаеми колеги. Чуваме ли се?

Откривам заседанието на Съвета за партньорство обявено за днес. Благодаря ви за участието. При проверката се вижда, че имаме кворум и затова заседанието е редовно, можем да започнем, за да приключим в обозрим, нормален час и да бъде ползотворна нашата работа.

Както е обявен предварително дневният ред на днешното заседание лектор ще бъде колегата от Министерството на правосъдието – г-жа Екатерина Тодорова, държавен експерт в отдел "Сътрудническо по гражданско-правни въпроси“ в дирекция „Международно правно сътрудничество и европейски въпроси“ при Министерството на правосъдието. Тя ще представи пред нас и ще бъде много полезна за нас, а и ако осъществим дискусия на една много актуална тема „Европейската комисия за ефективност и правосъдието“ при Комитета на министрите на Съвета на Европа, дейност „Инструменти и

предназначение за подобряване качеството и ефективността на правосъдието и европейските съдебни системи“. Г-жа Екатерина Тодорова в момента присъства в залата на ВСС и предоставям микрофона на нея да се представи и да представи презентацията, която е подготвила за нас, като предварително ѝ благодаря за това, че ни е удостоила с вниманието си и да ни представи предполагам едни от най-важните и актуални въпроси, свързани с правосъдието и правораздаването.

Заповядайте!

ЕКАТЕРИНА ТОДОРОВА: Благодаря много за поканата. Добър ден на всички. Ще ми трябва една секунда, за да пусна екрана с презентацията.

„Европейската комисия за ефективност на правосъдието“ или както е известна СЕПЕЖ. Това е орган към Съвета на Европа, който е създаден през 2002 г. Езиците, на които работят – английски и френски, които са и официалните езици на Съвета на Европа. В самата комисия избира се от всяка държава член от всички 46 държави, които са членки на Съвета на Европа. СЕПЕЖ е един иновативен орган за подобряване качеството, ефективността на европейските съдебни системи и за укрепване на доверието в тези система от страна на ползвателите. СЕПЕЖ приема незадължителни инструменти, като ръководства, насоки, наръчници, правят проучвания, добри практика. Има една декларация, една харта. Декларацията е във връзка с пандемията от КОВИД-19, а хартата е за изкуствения интелект. Малко по-късно ще ви покажа как може в самата страница на СЕПЕЖ да се ориентирате по различните теми.

Темите, основните теми, по които работи СЕПЕЖ са оценка на съдебните системи, качество на правосъдието, съдебните срокове и оптимизиране на управлението на времето, киберправосъдие и изкуствен интелект, медиация и др.

Съвсем накратко ще ви представя по нещо за всяка от системите, а вече ако допълнително имате въпроси по конкретните теми мога да отговоря.

Оценката на съдебните системи това представлява един доклад за оценка, който за първи път е стартиран през 2004 г. На двугодишен период се прави такъв доклад. В момента събираме данните за 2022 г. Докладът ще бъде представен през 2024 г. Процесът по събиране и анализиране на статистиката не е лесен, има си национални кореспонденти във всяка държава, те получават един доста обширен въпросник, по тяхна преценка се разпределя между

различни компетентни институции, които могат да предоставят данни. Тези данни се поставят в една платформа, анализират се, допълнителни въпроси до момента, в който се подготви този доклад. Докладът е много високо ценен и широко използван в много държави. Това, което колегите споделят по време на срещите на СЕПЕЖ е, че при реформи в съдебните системи, тъй като самия доклад обхваща много области, като се започне от разпределение на делата, входящи дела, натрупване на делата, включително има информация за бюджети отделени за съдебната система, за правна помощ, за прокуратура, има въпроси за нотариусите, за вещите лица, наистина доста обширен е един такъв доклад и се използва при различни реформи, за да се види как се случват нещата в другите държави.

Акцент от последният доклад беше представен и на редовното заседание по прилагане на актуализираната стратегия за продължаване на реформата през януари 2023 г. в Министерство на правосъдието, за да могат всички да бъдат запознати и да се разпространи полезността на един такъв документ. Също така информационното табло в областта на правосъдието на Европейската комисия ползва статистиката на СЕПЕЖ като един от източниците при изготвянето на това информационно табло, което може би е по-познато.

Друга тема, с която СЕПЕЖ се занимава е качеството на правосъдието. Отново се събира статистика, анализират се системите в различните държави, съответно се подготвят инструменти, различни показатели, които биха били полезни за измерване на качеството на съдебната дейност. Една от последните в тази тема, последен инструмент са именно тези насоки относно равенството между половете при назначаването и повишаването на съдии, която беше приета на заседанието през декември 2022 г. Изготвят се конкретни решения за политиките, за съдилищата, които позволяват да се видят добрите практики в другите държави, да се открият дисфункции в съдебната дейност и да се намерят балансираны решения за всяка една система.

Друга тема е съдебните срокове и оптимизиране на управлението на времето. Работата на СЕПЕЖ тя се разделя в различни работни групи, които подготвят проектите на всички тези документи, те работят със специалисти, експерти, те си ги откриват и си ги канят, като управлението на съдебното

време. По тази тема работи работна група „Сатурн“. Те отново събират и анализират различна статистика, като подготвят различни инструменти, последните от които бяха приети юни месец, са инструментите за намаляване на натрупването на делата и ревизиран контролен списък за управлението на времето и обяснителна бележка към него. Този контролен списък, вече имаше такъв и той беше актуализиран. „Сатурн“ събират информация както и по желание на съдилищата пилотните прилагат всички тези инструменти, които приемат и разработват в мрежа на пилотните съдилища. Тази мрежа, тя се използва като цяло в дейността на СЕПЕЖ, но е под ръководството на работна група „Сатурн“, за България е Окръжен съд – Бургас, няма ограничения, може и други съдилища по принцип да бъдат определени, това вече е преценка на всяка държава. И това е една от най-новите теми, така да се каже, в портфолиото на СЕПЕЖ „Кибер правосъдие и изкуствен интелект“. През 2018 г. беше приета тази Етична харта относно използването на изкуствения интелект в съдебните системи и тяхната среда, като въз основа на тази работа през 2021 г. беше създадена една Европейска мрежа за кибер-правосъдие, вчера беше третата годишна среща на тази мрежа, он-лайн се проведе, беше изключително интересно, имахме наш представител, който направи презентация – г-н Тодор Луков – съдебен изпълнител, който представи он-лайн публичната продан, новата платформа. По темата се създаде едно консултативно бюро по изкуствен интелект, което подпомага именно дейността по откриване на различни приложения с изкуствен интелект в съдебните системи и с оглед разпространението на тази информация е създаден през 2023 г. един ресурсен Център по кибер-правосъдие. По-късно ще ви го покажа. В момента има 92 различни приложения, които използват изкуствен интелект във връзка със съдебната система, като може да се разгледат подробно, т.е. всяка една държава, която има някакво приложение, което иска да покаже се изпраща до Консултативното бюро, то се обсъжда и се качва в тази система, т.е. информацията е проверена и всеки може да използва тази информация, за да подобри или да надгради примерно това, което е създал в своята си държава.

Медиацията е също една тема, дългогодишна тема, работата на СЕПЕЖ, разработват се отново различни инструменти, има препоръки в областта на медиацията на самия Съвет на Европа, въз основа на които СЕПЕЖ работи, както и се събира информация от различните държави за

различните практики. Един от последните документи, аз само последните, после ще ви покажа как може по различните теми всички инструменти да се видят. Това е ръководство за насърчаване на медиацията за разрешаване на административни спорове, което беше прието през декември 2022 г. През 2017 г. Министерство на правосъдието беше поканило СЕПЕЖ, за да ни подпомогне нас в работата, в развиването на медиацията в България, като те тогава изготвиха доклад и препоръки как може това да се случи, как да се развие медиацията.

Други теми, по които СЕПЕЖ работи са програмите за сътрудничество, те са много разнообразни, обхващат и държави, които са извън Съвета на Европа, не само държави-членки на Съвета на Европа. В момента с България се работи по един проект, който е установяване на балансираното разпределение на работното натоварване в съдебната система. Той е проект финансиран от Европейската комисия, но се използва експертизата на СЕПЕЖ в самия проект. Интересна е наградата за „Кристални везни на правосъдието“. Това са проекти, които се разглеждат от СЕПЕЖ, иновативни проекти. През 2010 г. Административен съд – Ямбол е спечелил тази награда и от сега ще започне третия кръг, и „Кристални везни на правосъдието за младежи“. Това са проекти, които се разработват най-често от студенти към университетите, понякога са университети в различни държави, прави се презентация обикновено на спечелилия проекта.

Много интересна платформа е платформата „Хеоп“, която е за обучение по правата на човека за юристи. Тя е към Съвета на Европа, но самия СЕПЕЖ разработва различни модули за обучение, които са във връзка с инструментите, които са приети от СЕПЕЖ. И Европейският ден на правосъдието всяка държава е поканена да го отбележи по начин, по който тя прецени, дали с „Отворени врати на съдилищата“, дали е разпространение на материали и всеки е поканен след това да предостави информацията на СЕПЕЖ за качване на страницата им. На всички езици Съветът на Европа е превела едни постери, които са за самия Ден на правосъдието.

Сега искам да ви покажа съвсем накратко страницата на СЕПЕЖ. Ето това е страницата, извинявам се, че ще се обърна малко на една страна, но за да виждам на големия екран. Това са различните теми, ето това е оценката на съдебните системи. Тук може да видите въпросника,

обяснителната бележка към него. Това е от последният цикъл, т.е. доклада беше публикуван през 2022 г. и съдържа данни за 2020 г. В две части е. През годините беше по различен начин оформен доклада, това е последния, тук има общи таблици, графики, а тук има за всяка държава мисля, че бяха по две или три странички отделена основна статистика.

Много интересна е тази платформа от различна база данни, като тук може по различни критерии, желание от вас да разгледате например какъв е бюджета, отделен за съдебната система във всички държави. И си има графи. Да не влизам в подробности, ако искате мога допълнително да ви показвам всички тези неща. Ето тук може по различни критерии да си ги задавате, излизат графики, може само за България да се открие информация. То това е най-вероятно за това, за което ви предоставя информация, точно то се отвори.

Качество на правосъдието. Едната тема, за която ви казах. Тук има кратки бележки какво представлява работната група и ето тук, това е интересно, са различните инструменти, които са приети по тази тема. Някои, но малка част са преведени на български, преди имаше една програма, по която използвахме средствата да ги превеждаме, но засега в последните години мисля, че няма преведени на български, но ето тук са всички инструменти, които са по тази тема, съответно „Управление на съдебното време“ отново може тук да видите, ето добри практики, проучвания, които са направени. Няма да влизам в подробности. „Кибер-правосъдието“ тук исках да ви покажа, ето този ресурсен център, за който ви казах. 92 приложения, които използват изкуствения интелект са дадени, вече вие може да си ги разгледате подробно, ето тук са държавите, от България мисля, че няма, не е подадено до момента такава.

Друго, което, за „Кристалните везни“, тук са всички теми, няма да влизам в подробности, ако ви е интересно, ето това са профилите на различните държави и за България когато отидете, съответно това съм аз като член на СЕПЕЖ. В мрежата, за която ви казах, за „Кибер-правосъдие“. Националният кореспондент е лицето, което отговаря за събирането на тази статистика за доклада и съответно пилотния съд. Тук отдолу са отговорите, които България е предоставила за всеки един доклад. Това е цялостната

статистика, която ние сме предоставили, не обобщената от всички държави. А тук отдолу има преводите на няколко от документите на СЕПЕЖ.

Благодаря за вниманието. Оставам на разположение ако имате някакви въпроси, нещо, което е конкретно по някоя тема. Винаги можете да се свържете с мен ако има необходимост във връзка със СЕПЕЖ, искате информация, искате контакти техни, те организират и по желание на държавите такива оценки, да видят как се събира статистиката, ако има проблеми със статистиката. Изключително дружелюбна е средата, т.е. те помагат, не казват, не налагат мнение, може да се възползваме от тяхната експертиза и професионализъм.

Последното, което аз наблюдавам за конкретните проекти е обикновено те идват на мисия, правят доклад и препоръчват търсене на финансиране по Европейската комисия, по линия на програмите на комисията, като вече експертизата се предоставя от СЕПЕЖ, тъй като Съвета на Европа нямат самостоятелно тези и самата комисия, Европейска комисия за ефективност на правосъдието, тези средства от нейния бюджет, за да прави такива проекти, т.е. трябва да се търси външно финансиране по някаква линия.

Както този проект, който в момента тече, Европейската комисия са кандидат да се финансира, а експертизата, вече експертите, опитът, статистика, всичко идва по линия на СЕПЕЖ. Ако имате въпроси съм на ваше разположение и благодаря за поканата.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Ако позволите - един въпрос. Първо да започнем с това, че пилотен съд за България към СЕПЕЖ е Окръжен съд – Бургас. Можете ли да опишете по-подробно за опита на Окръжен съд – Бургас за видовете информация, която събира и подава на СЕПЕЖ, за да бъдат използвани неговите инструменти, които Вие сега описахте? Част от тях ефективни ли са по отношение работата на един окръжен съд в България на това ниво?

ЕКАТЕРИНА ТОДОРОВА: За съжаление аз не мога да отговоря на този въпрос. Може би колегите, които те си имат, всяка година си имат среща, в общи линии накратко, на заседанията, на които аз ходя се представя информацията за пилотните съдилища, доклада от техните срещи, но всички теми какво се изпраща, кой как кандидатства, дали въвеждат тези инструменти на СЕПЕЖ и какви са резултатите може би трябва да се обърнете към Окръжен

съд – Бургас и те да Ви отговорят точно по какъв начин си взаимодействат със „Сатурн“ центъра и как прилагат инструментите на СЕПЕЖ. Нямам тази информация.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Да Ви попитам за нещо съвсем актуално – за института на медиацията, която си пробива път в България от 2004 г. Тогава бе приет Закон за медиация в България като алтернативен способ за решаване на спорове при търговски и граждански дела. Не разполагам в момента с данни, със статистика, може би статистиката, която е във ВСС би дала някакъв отговор, но ми се струва, че делата по които се е прилагала досега са оскъдна бройка годишно. На 1 юли 2024 г., ще влезе в сила вече обнародваният в Държавен вестник Закон за изменение и допълнение на Закона за медиацията, който включва редица нови способи за осъществяването ѝ, въвежда се задължителна медиация по някои дела - например гражданските, търговските дела и делегирана медиация, тази, при която съдът преценява дали да приложи, според вида и характера на спора, т.е. по един по-широк кръг дела. Както и – според поведението на страните и възможността им за постигане на споразумение по предмета на делото, като и в този случай, страните може да бъдат поканени от съда към медиация. И понеже виждам, че медиацията е един от инструментите, който е разработен от СЕПЕЖ, можете ли да ни дадете някакви данни какъв е напредъкът сред страните-членки на Съвета на Европа в прилагане този институт на правото? В случая въпросът се поставя, понеже СЕПЕЖ се занимава с информация и анализа ѝ сред този кръг от национални държави. Има ли някакво сравнително правно изследване, може би ето тук в сайта на ВСС бихме могли да информираме колегите, или да ни насочите, просто да почерпим опит, защото в България се очаква това да е един ефективен метод за алтернативно решаване на спорове, какъвто е в редица европейски държави? България трябва да натрупа опит в това отношение, но действително, този е един от начините за облекчаване натовареността на съдиите. Медиационното производство за решаване на спорове е дало своите плодове, например в италианската правна система, те са много напред. От друга страна, ВСС разработва и други способи, отнесени към изкуствен интелект. Ето сега скоро пленумът одобри резултатите от проекта, който се разработва за използване на изкуствения интелект в работата на съдиите, а именно „войс то текст“. Този проект премина през одобрението на Пленума и

сега се очакват някакви практически резултати. Да разбирате ли, че инструментите, върху които е работила СЕПЕЖ, са в основата на постигане срочно и качествено правосъдие? Очакваме да ни насочите към вече постигнати резултати в областта на медиацията, на дигиталните проекти като теми, които са разработени от СЕПЕЖ и са изследвани, по-скоро като практики в държавите-членки.

ЕКАТЕРИНА ТОДОРОВА: Благодаря за въпроса. Аз по принцип медиацията ми е „много на сърце“, това ми беше първата директива, по която трябваше да преговарям когато ме назначиха като младши експерт и след това съответно трябваше да отговарям, съвместно с колегите, разбира се, за въвеждането на закона. Тогава моята идея беше доста по-радикална за по-големи промени, накрая бяха по-малки промените, които направихме в закона за въвеждане на директивата. За моя радост се развива доста добре медиацията, с годините имаше пи-силни периоди, по-слаби. Медиацията, ето това е темата ... сайт, е медиация, отдолу са всички наръчници, които СЕПЕЖ е подготвил, като обикновено след като се вземе решение да се работи в една сфера се правят и проучвания в различните системи. Точно и затова тези проекти, те веднъж помагат на държавите, втори път самите те събират информация, която после могат да я използват в разработването на новите инструменти. Това са препоръките на самия Съвет на Европа. Ето, много интересни инструменти за развитието на медиацията, различни програми, ето за съдебните служители, за обучението. Едно от най-важните неща, което и по мое мнение е, че въвеждането на разширяването на някоя тема, примерно както е медиацията, много важно е обучението. Трябва и съдиите, всички, и адвокатите, трябва да са наясно, да са убедени. Това, което аз, тъй като съм се занимавала с тази тема по линия на международната дейност и съм ходила на международни форуми, важно е да се даде възможност и самите адвокати да участват в тези медиационни процедури, за да не се чувстват те оцетени и съответно да не са спирачка, а аз познавам колеги в България, които са и адвокати, и медиатори, радатели за медиацията. СЕПЕЖ това може да подпомогне – този доклад, големия, има въпроси, които са за медиацията. Не съм специално търсила в момента, да не губя времето сега тепърва да търся отделни елементи, но използвайки тази система тук може да се види дали има отделна статистика за медиацията, само за медиацията. Тъй като в момента на

международно ниво не се гледат, няма актове, които да са в областта на медиацията, които да се развиват, съответно нашата дирекция, има Дирекция „Съвет по законодателство“, които се занимават с разработването на закони, знам, че е имало проекти в областта на медиацията, но аз не съм била включена в тях, за да мога от първа ръка да Ви кажа точно как се е развивал, какви доклади са се писали по тези проекти, за да съм по-полезна в тази област, но в този доклад има, по принцип предоставяме статистика, предоставя се статистика за броя на медиаторите. Самият СЕПЕЖ прави разлика между медиация като съдебна медиация, която е към съда и тази, която вече... Не само задължителната, но има някъде където има медиатори, знам, че в България има такива доброволни центрове, които са към съдилищата, но не са точно към съда, просто използват сградите на съдилищата.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Колеги, понеже всички от членовете на СП тук в залата, сме и наказателно-правници, искам да отправя въпрос към колежата Тодорова какъв е мониторингът, какъв е погледът на СЕПЕЖ върху развитието на наказателно-правните системи в държавите-членки на Съвета на Европа? Каква е графиката, градацията или спадът на делата в зависимост от видовете престъпления и какви мерки се взимат за подобряване законодателството? Всъщност за отговора на законодателствата в държавите членки на Съвета на Европа в борбата с престъпността или срещу тези актуални престъпни дейния като трафик на хора, пране на пари, трафик на оръжие, държане и разпространение на наркотици. Как правните системи на държавите-членки на Съвета на Европа се справят с тази престъпност като законова рамка и съдебна практика, следят ли се тези процеси от СЕПЕЖ ?

ЕКАТЕРИНА ТОДОРОВА: В СЕПЕЖ като цяло може да се следят донякъде, но те не събират статистика по всички видове дела, те събират по ограничен брой, съответно ето това е какво представлява доклада. Те по-скоро правят общ поглед върху развитието на съдебните системи, като се започне, ето, бюджет, брой на съдии, брой на съдебни служители, брой на прокурори, обучение, включително дисциплинарни производства. Тя е много обща картината, има ги делата като те са разделени, идеята е да се види какво е времето, за което се решава едно дело, от първо докато влезе в сила съответното решение, дали има натрупване на делата, това е една от статистиката, основната, която гледа, се занимава СЕПЕЖ, съответно

разпределение на делата, разпределение на работата, брой на прокурори на 100 хиляди.

ВЕРОНИКА ИМОВА: За България какви са статистическите данни и как изглежда де факто страната ни по критериите и показателите на СЕПЕЖ за състоянието на съдебната ни система?

ЕКАТЕРИНА ТОДОРОВА: По различните критерии изглеждаме различно. По мои спомени, за съжаление не си нося тези акценти, които бях подготвила тогава от последния доклад. Като бюджет стоим в една добра медиана, като брой съдии, брой съдилища на 100 хиляди население. Всичко това, включително мога да кажа, че нямаме натрупване на делата, обикновено това, което те го слагат като 100 % си го достигаме, имаше преди години може би в административните съдилища леко, но след като подадохме сигнал, че така и така е статистиката, на следващата година вече всичко си беше около 100-те %, което е добре, защото 100 % означава, че останалите от предходни години дела, плюс новите дела се решават на 100 %, т.е. това, което остава в края на годината е повече от 100 %, 100 и няколко процента, т.е. всичко се решава и няма голямо натрупване на делата. Този инструмент, който юни месец приехме за натрупването на делата беше много интересно, тъй като беше съпроводен с презентация за добри практики от другите държави, включително и снимков материал с огромни зали с натрупани дела бяха споменати, едни огромни цифри. Поне нашата статистика показва, че ние не можем да се оплачем и съответно не можем да имаме притеснение към настоящия момент. Сега ще ви покажа ето тази графика тук, която е. България трябва да е някъде съвсем в началото – 31, което те са избрали като статистика, която да се представим. Имаме, ето население, което съответно се взема от Националния статистически институт, брутен вътрешен продукт, средна заплата, има съответно и за заплатите, има информация за пенсионирането, има много различна информация, но тя е по-обща, за цялата съдебна система. Вече ако започнат да работят мисля, че в момента работят върху нов инструмент, не е сигурно точно как ще се нарича, но е във връзка с натовареността на прокурорите и съответно се събира такава информация. Мисля, че миналата или по-миналата година по тяхна молба ВСС определи прокурори, които да предоставят информация и да участват в това проучване, за да може да се изготви един такъв инструмент. Това е статистика. Много по-

големи, то се вижда на малък екран, но всеки може да се запознае съответно с онова, което ви показах в таблицата. Там може по конкретни критерии, но ето гражданските производства, те имат едно разделение, което за съжаление влиза и в информационното табло на Европейската комисия – състезателни и несъстезателни, така да ги наречем производства граждански, по които ние не събираме такава статистика, обикновено пише, т.е. че няма налични данни за тази статистика. Има, но мисля, че са за не повече от 3-4 престъпления разбивка, която може да се проследи как се движим с другите държави. СЕПЕЖ си ги подготвя. Въпросникът общо взето от 2004 г. първоначално имаше един въпросник, той еволюира през годините, много въпроси в момента има свързани и с информационните технологии, които са включени, тъй като това е най-новото, много се развива, бързо се развива след пандемията. И като цяло много голямо внимание обръщат в момента на това. Ако ние, не съм много сигурна как трябва да се процедира, но ако искаме някаква конкретна статистика да се събира оттук нататък може за следващия въпросник да се свържем със СЕПЕЖ, да поискаме да събират, за държавите-членки да се събира такава статистика, но това вече се решава на самите заседания, трябва всички държави да са съгласни. Тъй като дълги години аз се занимавах със събирането на тази статистика, много е трудно. И държавите като цяло не реагират добре на новата и нова статистика, защото тя е от различни органи, наистина много време отнема събирането, публикуването в тази платформа, след това СЕПЕЖ преглежда всеки един отговор, сравняват го с предходните години, ако има разлика от 10 % примерно бюджет за правната помощ, ако има разлика от 10 % дали е за приет или за изпълнен бюджет искат обяснение от държавата, за да са максимално сигурни, че няма някаква грешка или примерно ако искат обяснения от гледна точка както сега за правната помощ се предвиждат и нови случаи, за които тя да се отпуска, съответно това изисква и по-голям бюджет. Всичко това те много внимателно го следят и съответно за националните кореспонденти по държавите е доста трудно. Вашите колеги от ВСС, които се занимават със събирането на по-голямата част от статистиката, тъй като тя идва от ВСС, знаят какви постоянно допълнителни въпроси, допълнителни въпроси, необходими са отговори, сроковете вече са кратки.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Благодаря на г-жа Екатерина Тодорова за отговорите на поставените от мен въпроси.

ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА: И аз ще се включа в дискусиата. Благодаря на колегата Тодорова. За мен беше интересен този разговор. Фактът, че се наблегна на важни теми като кибер-правосъдие, изкуствен интелект, които са нови и ще бъдат развивани оттук нататък не само в България, но и в световен мащаб. Би следвало да имаме повече информация и да направим може би още такива дискусии конкретно по тези теми, за да бъдем напълно полезни. Ще се възползваме от Вашата лекция и особено по отношение на тази информация, която трябва да се дава за нуждите на доклада, който се изготвя, с оглед на това да бъдем полезни и да получим съответно подкрепа или пък да разберем какви са критериите, за да направим така, че в класациите тук да бъдем не на средна позиция, ами на едно от по-предните места.

Аз въпрос нямам, защото интересно ми беше.

Колеги, ако имате вие въпроси бихте могли да кажете, да се включите, да изразите мнение или съответно да зададете въпрос по дискутираната тема.

ВЕРОНИКА ИМОВА: Колеги, предлагам ако е налице съгласието на лектора - г-жа Екатерина Тодорова, да вземем решение да приложим днешната презентация към материалите на сайта на Съвета за партньорство към ВСС.

В залата и сред Он-лайн участниците няма възражения относно предложението. Следователно, единодушно решението е прието.

ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА : Ако нямаме други въпроси да приключим днешното заседание. Аз благодаря за участието на всички. Това ще бъде последното заседание за тази година и тази година изпълнихме графика – 2-3 заседания проведохме на Съвета за партньорство, така че закривам заседанието. Желая приятна почивка и ако не се видим и чуем до другата година, весели празници, коледни и новогодишни пожелавам на всички. Всичко добро пожелавам!

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
СЪВЕТА ЗА ПАРТНЬОРСТВО
КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ: /п/ /п/**

**ВЕРОНИКА ИМОВА
ДАНИЕЛА АНГЕЛОВА**